Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0150

Ģenētiski modificētas sojas pupas MON 94637

Eiropas Parlamenta 2026. gada 29. aprīļa rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 94637, sastāv vai ir ražoti no tām (D113501/03 – 2026/2651(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 94637, no tām sastāv vai ir no tām ražoti (D113501/03),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulu (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un barību[1] un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,

– ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas 2026. gada 27. februāra balsojumu, kura rezultātā atzinums netika sniegts, un pārsūdzības komitejas 2026. gada 31. marta balsojumu, kurā atzinums atkal netika sniegts,

– ņemot vērā 11. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu[2],

– ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2025. gada 1. jūlijā pieņemto atzinumu, kas publicēts 2025. gada

---

1 OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj/lav.
2 OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj/lav.

23. oktobrī[3],

– ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (“ĢMO”)[4],

---

[3] *EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jautājumos zinātniskais atzinums “*Assessment of genetically modified soybean MON 94637* (*application GMFF-2023-21116*)”, *EFSA Journal* 2025, 23(10):e9581, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9581.

[4] Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas un devītajā sasaukumā – 38 rezolūcijas, ar ko iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt desmitajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2628, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × NK603, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1797, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2627, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu COT102, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (OV C, C/2025/1798, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2629, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 x 59122 un astoņas tās apakškombinācijas, sastāv vai ir ražoti no tām (OV C, C/2025/1799, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1828, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atjauno atļauju laist tirgū barību, kura satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 810 vai sastāv no tās, kā arī no šādas kukurūzas ražotus pārtikas un barības produktus, un atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2017/1207 (OV C, C/2025/1800, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1822, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP915635, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1801, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj/lav);

– ņemot vērā Reglamenta 115. panta 2. un 3. punktu,

– ņemot vērā Vides, klimata un pārtikas nekaitīguma komitejas

---

– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/1826, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP23211, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1802, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2618, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP202216, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1803, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2024. gada 26. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 94804, sastāv vai ir ražoti no tās (OV C, C/2025/1804, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003, atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP910521, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (OV C, C/2025/2246, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 12. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 95275, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (OV C, C/2025/2247, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. maija rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sastāv vai ir ražoti no tām (OV C, C/2026/586, 24.2.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/586/oj/lav);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 8. oktobra rezolūcija par Komisijas 2025. gada 22. septembra īstenošanas Lēmumu (ES) 2025/1898, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DP51291, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0222);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu DAS1131, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0288);

rezolūcijas priekšlikumu,

– Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu MON 88913 (MON-88913-8), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0289);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu eļļas rapsi MON 88302, sastāv vai ir ražoti no tā (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0290);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par Komisijas īstenošanas lēmumu, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas MON 87708, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0291);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 87427, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0292);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 16. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu NK603, no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0327);
– Eiropas Parlamenta 2025. gada 16. decembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū no ģenētiski modificētām cukurbietēm KWS20-1 ražotus pārtikas produktus, pārtikas sastāvdaļas un dzīvnieku barību (Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0328);
– Eiropas Parlamenta 2026. gada 11. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas DBN-09004-6, sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0041);
– Eiropas Parlamenta 2026. gada 11. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 tiek atjaunota atļauja laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu T25 (ACS-ZMØØ3-2), sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0042);

A. tā kā ģenētiski modificētās sojas pupas MON 94637 (“ĢM sojas pupas”) tika izstrādātas, lai nodrošinātu aizsardzību pret noteiktiem zvīņspārņu kārtas kaitīgajiem organismiem, ekspresējot divus jaunizstrādātus himēriskos Bt proteīnus – Cry1A.2 un Cry1B.2;

B. tā kā 2025. gada 1. jūlijā *EFSA* pieņēma labvēlīgu atzinumu, kurā secināja, ka attiecībā uz iespējamo ietekmi uz cilvēka un dzīvnieku veselību un vidi ĢM sojas pupas ir tikpat drošas kā to konvencionālais analogs un testētas ģenētiski nemodificētas sojas pupu šķirnes; tā kā *EFSA* secināja, ka no ĢM sojas pupām iegūtas pārtikas un barības patēriņš nerada bažas par uzturvērtību un ka nejauša nokļūšana vidē neradītu bažas par nekaitīgumu;

C. tā kā *EFSA* turklāt secināja, ka molekulārajā raksturojumā un bioinformātikas analīzēs netika konstatētas problēmas, kuru dēļ būtu nepieciešams papildu pārtikas vai barības nekaitīguma novērtējums, un ka pārtikas vai barības uzraudzība pēc laišanas tirgū netiek uzskatīta par nepieciešamu;

D. tā kā, neraugoties uz *EFSA* labvēlīgo novērtējumu, zinātniskajā literatūrā ir norādīts, ka jaunizstrādātajiem himēriskajiem Bt toksīniem Cry1A.2 un Cry1B.2 salīdzinājumā ar vecāku toksīniem ir ievērojami pastiprināta insekticīdu iedarbība, kas rada īpašas bažas par nekaitīgumu, kuras nav pietiekami risinātas[5];

E. tā kā pieteikuma iesniedzēja iesniegtais sistemātiskais literatūras pārskats ir kritizēts par metodikas nepilnībām un par to, ka nav pietiekami aptverts viss pieejamās zinātniskās literatūras klāsts;

F. tā kā ĢM sojas pupu molekulārā raksturojuma izpēte joprojām nav pabeigta, jo netīšām genomiskām izmaiņām un jaunizveidotajiem atvērtajiem nolasīšanas rāmjiem nav veikta padziļināta izpēte,

---

– Eiropas Parlamenta 2026. gada 11. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu GHB614 × LLCotton25, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0043);
– Eiropas Parlamenta 2026. gada 11. februāra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 tiek atjaunota atļauja laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kokvilnu T304-40, sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0044).

5 *Chen, D., Moar, W. J., Jerga, A., Gowda, A., Milligan, J. S., Bretsynder, E. C., Rydel, T. J., Baum, J. A., Semeao, A., Fu, S., Guzov, V., Gabbert, K., Head, P.H., Haas, J. A.* (2021), “*Bacillus thuringiensis chimeric proteins Cry1A. 2 and Cry1B. 2 to control soybean lepidopteran pests: New domain combinations enhance insecticidal spectrum of activity and novel receptor contributions*”, *PLoS One*, 2017. gada jūnijs, 16(6), e0249150, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0249150.

izmantojot modernākās sekvencēšanas un “omikas” metodes;

G. tā kā gēnu ekspresija tika novērtēta tikai ierobežotos lauka apstākļos, proti, vienu gadu un vienā valstī, nepietiekami ņemot vērā vidiskos stresorus vai atšķirīgu ģenētisko fonu, neraugoties uz zināmo transgēnu ekspresijas mainīgumu;

H. tā kā lauka izmēģinājumi, kas pamato pieteikumu, bija ierobežoti ģeogrāfiskā un vides ziņā un neatspoguļo to vides apstākļu daudzveidību, kādos sojas pupas var tikt audzētas vai pārstrādātas;

I. tā kā lielākajā daļā toksikoloģisko pētījumu tika izmantoti mikrobiāli ražoti Bt proteīni, nevis augu ražoti proteīni, neraugoties uz pierādījumiem, ka augu sastāvdaļas, piemēram, proteāzes inhibitori, var palielināt Bt toksicitāti;

J. tā kā, neraugoties uz vairākiem statistiski nozīmīgiem konstatējumiem, kas novēroti 28 dienu un 90 dienu toksikoloģiskajos pētījumos, netika veikti papildu turpmāki pētījumi;

K. tā kā netika pienācīgi izpētīta iespējamā sinerģiskā vai kombinētā ietekme starp abiem Bt toksīniem, augu savienojumiem vai citiem stresoriem;

L. tā kā vidiskā riska novērtējumā nav pietiekami aplūkota ne iespējamā iedarbība noplūdes, kūtsmēslu vai notekūdeņu dēļ, ne iespējamā ietekme uz organismiem, kas nav mērķorganismi;

M. tā kā Parlaments ir vairākkārt uzsvēris – lai novērstu pastāvīgo demokrātijas deficītu, Komisijai nevajadzētu atļaut ĢMO gadījumos, kad dalībvalstis Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgajā komitejā vai pārsūdzības komitejā nav panākušas kvalificētu balsu vairākumu;

N. tā kā, neraugoties uz pašas atzītajām nepilnībām demokrātiskā lēmumu pieņemšanas procesā, dalībvalstu atbalsta trūkumu un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

O. tā kā pieeja “Viena veselība” paredz, ka, novērtējot ĢMO ilgtermiņa ilgtspēju un drošumu, ir jāņem vērā cilvēku, dzīvnieku, augu un vides veselības savstarpējā atkarība,

1. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka Komisijas īstenošanas lēmuma projekts neatbilst Savienības tiesību normām, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, proti, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un

Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002[6] izklāstītajiem vispārējiem principiem nodrošināt pamatu tam, ka saistībā ar ĢM pārtiku un barību augstā līmenī ir garantēta cilvēka dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu aizsardzība, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. uzskata, ka riska novērtējums joprojām ir nepilnīgs, it īpaši attiecībā uz molekulāro raksturojumu, toksikoloģisko novērtējumu un vidiskā riska novērtējumu;

4. prasa Komisijai atsaukt īstenošanas lēmuma projektu;

5. aicina Komisiju neatļaut ĢM sojas pupas, jo nav pietiekamu pierādījumu par ilgtermiņa ietekmi uz biodaudzveidību, pārtikas nekaitīgumu, lauksaimnieku iztikas līdzekļiem un dzīvnieku veselību saskaņā ar pieeju "Viena veselība";

6. aicina Komisiju nekavējoties iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai reformētu lēmumu pieņemšanas procedūru attiecībā uz ĢMO, reaģējot uz Parlamenta konsekventajiem iebildumiem un kvalificēta vairākuma atbalsta trūkumu dalībvalstu vidū;

7. šajā saistībā uzsver, ka atļauja izmantošanai pārtikā vai dzīvnieku barībā importēt ĢM augus, kas ir herbicīdizturīgi pret Savienībā aizliegtiem herbicīdiem, piemēram, glufozinātu, neatbilst Savienības starptautiskajām saistībām, kuras cita starpā noteiktas ANO Biodaudzveidības konvencijā un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķos, tostarp nesen pieņemtajā Kuņminas-Monreālas satvarā, un ka tā rada nevienlīdzīgus konkurences apstākļus Savienības lauksaimniekiem;

8. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

---

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj/lav).